

Canllaw i Ymchwil y Senedd

Hydref 2019

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru, i gytuno ar drethi yng Nghymru, ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Cysylltwch â ni:
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Ffôn: **0300 200 6328**
E-bost: Llyfrgell@Cynulliad.Cymru
Twitter: [@SeneddYmchwil](https://twitter.com/SeneddYmchwil)
Blog: SeneddYmchwil.blog
LinkedIn: [Ymchwil y Senedd, Cynulliad Cenedlaethol Cymru](#)

© **Hawlfraint Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2019**

Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difriol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Beth yw Ymchwil y Senedd?

Mae Ymchwil y Senedd yn rhan o Gynulliad Cenedlaethol Cymru, ac mae wedi'i leoli yn Nhŷ Hywel, Bae Caerdydd. Rydym yn gwbl annibynnol ar Lywodraeth Cymru.

Rydym yn wasanaeth ymchwil, dadansoddi a gwybodaeth arbenigol, diduedd a chyfrinachol a gynlluniwyd i ddiwallu anghenion Aelodau'r Cynulliad a'u staff. Mae gennym wybodaeth helaeth am feysydd polisi yng Nghymru ynghyd ag arbenigedd dihafal o ran deall anghenion gwybodaeth Aelodau'r Cynulliad.

Mae Ymchwil y Senedd yn darparu cymorth seneddol arbenigol i bob un o 60 Aelod y Cynulliad a Phwyllgorau'r Cynulliad.

Mae Ymchwil y Senedd yn cynnwys:

- pedwar tîm ymchwil sy'n darparu cyngor arbenigol ar feysydd polisi penodol
- Uned Craffu Ariannol sy'n rhoi cyngor arbenigol ar gyllid a chyllidebau'r Cynulliad, ac ar drethiant a dehongli ystadegau
- arbenigwyr sy'n darparu cyngor ar y Cynulliad, y cyfansoddiad, deddfwriaeth y DU a'r UE, etholiadau a referendymiau
- llyfrgell sy'n darparu ystod lawn o wasanaethau cyfeirio a gwybodaeth

Sut yr ydym yn cefnogi Aelodau'r Cynulliad?

- Rydym yn darparu gwybodaeth ymchwil ac arbenigedd i helpu Aelodau'r Cynulliad i graffu ar ddeddfwriaeth a pholisïau
- Rydym yn ateb ymholiadau gan Aelodau'r Cynulliad sy'n ymwneud â busnes y Cynulliad neu'n ymwneud â gwaith etholaethol fel rhan o'n gwasanaeth ymholiadau cyfrinachol a diduedd
- Rydym yn rhoi cymorth ymchwil i Aelodau'r Cynulliad ddatblygu a chyflwyno cynigion ar gyfer deddfwriaeth
- Rydym yn cyhoeddi amrywiaeth o bapurau ymchwil, gan gynnwys ein blog, Pigion, gyda'r nod o gyfrannu at drafodaeth agored a deallus.

Ysgrifennwyd y canllaw hwn ar gyfer cynulleidfa allanol.

Am wybodaeth fwy manwl am ddefnyddio ein gwasanaethau, dylai Aelodau Cynulliad a'u staff ddarllen:

Gwasanaeth Ymchwil: Canllaw ar gyfer Aelodau'r Cynulliad

Beth yr ydym yn ei gyhoeddi?

Caiff ein cyhoeddiadau eu llunio ar gyfer Aelodau'r Cynulliad yn bennaf, ond os oes modd, byddwn hefyd yn eu cyhoeddi ar ein tudalennau ar y rhyngwrwyd ac ar ein blog, Pigion.

Gallwch gofrestru gyda'n gwasanaeth blog, Pigion, i gael hysbysiadau e-bost am ein blogiau diweddaraf ac am gyhoeddiadau sy'n berthnasol i fusnes y Cynulliad.

Dilynwch ni ar:

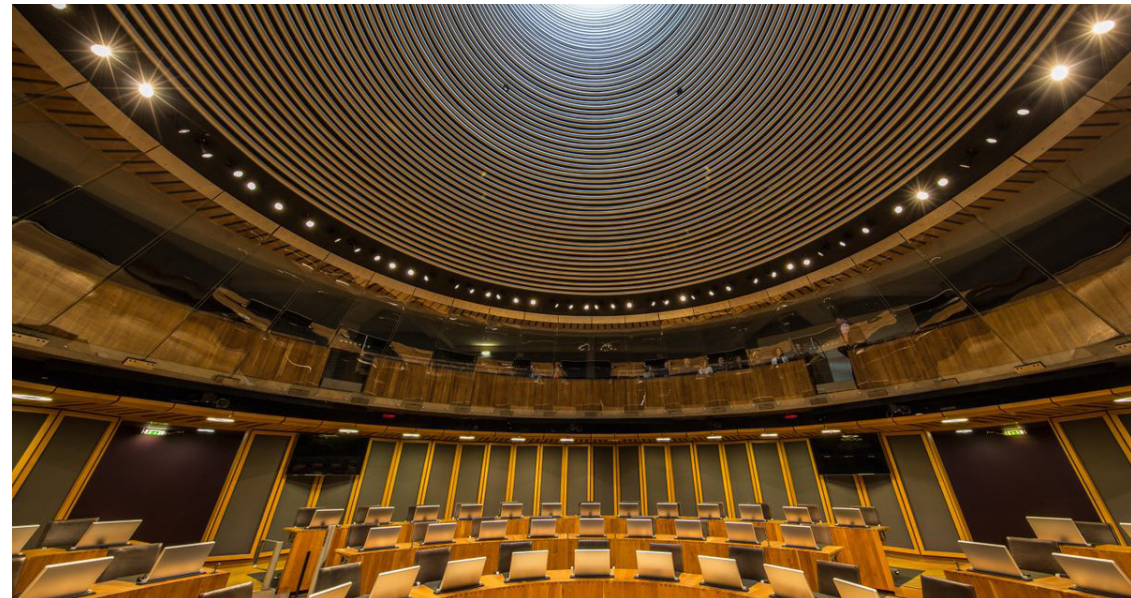

@SeneddYmchwil

Ymchwil y Senedd, Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Gallwch weld ar ein gwefan y mapiau rhyngweithiol sy'n eich galluogi i gymharu etholaethau a rhanbarthau'r Cynulliad. Rydym hefyd yn darparu mapiau statig o'r etholaethau a'r rhanbarthau.

Pa wasanaethau monitro yr ydym yn eu darparu?

Rydym yn cyhoeddi amrywiaeth o wasanaethau monitro ar ein gwefan.

- **Mae Cynigion Cydsyniad Deddfwriaethol** yn dilyn hynt cynigion sydd yn galluogi'r Cynulliad i roi neu wrthod caniatâd i Senedd y DU ddeddfu ar faterion sydd wedi eu datganoli.
- **Datblygiadau Cyfansoddiadol** sy'n cynnwys linciau i ddogfennau a thrafodion allweddol ynghylch datblygiad datganoli a'r cyfansoddiad yng Nghymru.
- **Mae tudalennau digwyddiadau allweddol yn y broses o ddatblygu Cynulliad Cenedlaethol Cymru** yn rhoi amserlen sy'n dangos y digwyddiadau allweddol yn y broses o ddatblygu'r Cynulliad.
- **Yn Cynulliad Cenedlaethol Cymru a Datganoli yng Nghymru Llyfryddiaeth**, ceir casgliad o ddogfennau pwysig sy'n rhoi darlun o esblygiad y Cynulliad a datganoli yng Nghymru.
- Mae Ymchwil y Senedd yn llunio **Diweddariadau Brexit** bob pythefnos, **Adroddiadau Monitro Brexit** bob mis, podlediadau ac Amserlen Brexit. Mae'r rhain ar gael ar **Pigion** ac ar dudalennau gwe'r **Cynulliad a Brexit**.

Y Llyfrgell

Mae'r Llyfrgell yn darparu gwybodaeth a gwasanaethau cyfeirio a monitro o safon uchel i Aelodau'r Cynulliad, eu staff a staff y Cynulliad. Mae ganddi ystafell ddarllen fodern a chyfforddus lle cewch ddarllen cyhoeddiadau swyddogol, cyfeirlyfrau, papurau newydd, cyfnodolion ac adnoddau electronig.

Sut y gallwch chi ein helpu ni?

Nid ydym yn ymdrin ag ymholiadau gan y cyhoedd. Fodd bynnag, rydym yn croesawu cael cyhoeddiadau neu gael gwybod am gyhoeddiadau wedi'u hargraffu neu mewn fformat electronig a allai fod o ddiddordeb i Aelodau'r Cynulliad a'r staff ymchwil.

Rydym hefyd yn cynnal nifer o fentrau yn benodol er mwyn annog academyddion i ymgysylltu â'n gwaith. Mae rhagor o fanylion ar gael ar ein **gwefan**.

Rydym yn croesawu sylwadau ynghylch ein cyhoeddiadau, a hoffem glywed yn benodol gan ymchwilwyr sy'n gweithio yn y meysydd diddordeb perthnasol. Hoffem glywed hefyd ynghylch cynadleddau, seminarau neu ddigwyddiadau rhwydweithio eraill a allai fod o ddiddordeb i'n hymchwilwyr.

Gallwch anfon eich cyhoeddiadau yn y post i'r cyfeiriad ar gefn clawr y llyfryn hwn neu at y cyfeiriad e-bost a nodir.

Cynnwys

Materion Ewropeaidd a Chyfansoddiadol.....	8
Yr Economi, Cymunedau a Llywodraeth Leol	10
Addysg a Dysgu Gydol Oes.....	12
Yr Amgylchedd a Thrafnidiaeth.....	14
Yr Uned Craffu Ariannol	17
Polisi Cymdeithasol ac Iechyd	20
Y Llyfrgell.....	22

Cyfeirlyfr o arbenigwyr Ymchwil

- Siaradwr Cymraeg
- Pynciau Arbenigol
- Rhif Ffôn
- Cyfeiriad e-bost

Pennaeth y Gwasanaeth Ymchwil

Kathryn Potter

 0300 200 **6587**

 Kathryn.Potter@Cynulliad.Cymru

Cynghorwr Datblygu'r Gwasanaeth

Graham Winter

 0300 200 **6312 (Dydd Mawrth - Dydd Iau)**

 Graham.Winter@Cynulliad.Cymru

Materion Allanol a Chyfansoddiadol

Yn darparu cyngor arbenigol ar y Cynulliad, datganoli, cyfansoddiad y DU, deddfwriaeth, etholiadau, materion Ewropeaidd gan gynnwys sefydliadau'r UE, Brexit, materion rhyngwladol a masnach rhyngwladol

---

Cynghorydd Ewropeaidd ac Arweinydd Tim Ymchwil, Materion Cyfansoddiadol

Nia Moss

Materion Ewropeaidd, sefydliadau'r UE, Brexit, materion rhyngwladol, cyfansoddiad a'r Cynulliad

0300 200 **6313**

Nia.Moss@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Manon George

Materion Ewropeaidd, cyfansoddiad, y Cynulliad, deddfwriaeth a Brexit

0300 200 **6219**

Manon.George@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Rhun Davies

Materion Ewropeaidd, materion rhyngwladol a masnach

0300 200 **6259**

Rhun.Davies@Cynulliad.Cymru

Swyddog Ymchwil Uwch

Sara Moran

Materion Ewropeaidd, Brexit a materion rhyngwladol

0300 200 **6472**

Sara.Moran2@Cynulliad.Cymru

Cymorth Tîm

Nigel Barwise

Cymorth ymchwil, ymholiadau a gweinyddiaeth

0300 200 **6315**

Nigel.Barwise@Cynulliad.Cymru

Yr Economi, Cymunedau a Llywodraeth Leol

Yn rhoi cyngor arbenigol ar yr economi; llywodraeth leol; tai; cyfiawnder cymdeithasol; lles; cyfleoedd cyfartal; y sector gwirfoddol; diwylliant; amgueddfeydd a llyfrgelloedd; y Gymraeg; gwasanaethau cyhoeddus; adfywio; a masnach.

Arweinydd Tîm Ymchwil

Ben Stokes

 Busnes; datblygu economaidd; a thwristiaeth

 0300 200 **6294**

 Ben.Stokes@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Jonathan Baxter

 Tai a Chymunedau

 0300 200 **6295**

 Jonathan.Baxter@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Hannah Johnson

 Cydraddoldeb, hawliau dynol, tlodi, nawdd cymdeithasol a mewnfudo

 0300 200 **6297**

 Hannah.Johnson@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Robin Wilkinson

 Diwylliant, treftadaeth, y cyfryngau, cyfathrebu a chaffael

 0300 200 **6298**

 Robin.Wilkinson@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

 Osian Bowyer

 Llywodraeth leol a'r Iaith Gymraeg

 0300 200 **6296**

 Osian.Bowyer@Cynulliad.Cymru

Swyddog Ymchwil Uwch

Gareth Thomas

Cydraddoldeb, tlodi, cymunedau, polisi tai a'r economi

0300 200 **7256**

GarethDavid.Thomas@Cynulliad.Cymru

Addysg a Dysgu Gydol Oes

Yn darparu cyngor arbenigol ar plant a phobl ifanc, addysg a dysgu gydol oes.

Arweinydd Tîm Ymchwil

Sian Thomas

Plant a phobl ifanc; blynyddoedd cynnar

0300 200 **6291**

Sian.Thomas@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Michael Dauncey

Addysg

0300 200 **6293**

Michael.Dauncey@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Phil Boshier

Addysg Uwch; addysg bellach; dysgu gydol oes a sgiliau

0300 200 **7301**

Phil.Boshier@Cynulliad.Cymru

Swyddog Ymchwil Uwch

Sian Hughes

Addysg

0300 200 **6292**

Sian.Hughes@Cynulliad.Cymru

Yr Amgylchedd a Thrafnidiaeth

Yn rhoi cyngor arbenigol ar drafnidiaeth; ynni; polisi dŵr; newid yn yr hinsawdd; yr amgylchedd; datblygu cynaliadwy; cynllunio; amaethyddiaeth, bwyd a choedwigaeth; pysgodfeydd a materion morol; a lles anifeiliaid.

Arweinydd Tîm Ymchwil

Andrew Minnis

Trafnidiaeth; strategaeth drafnidiaeth; trafndiaeth gyhoeddus; trafndiaeth awyr; porthladdoedd a thrafnidiaeth ar y môr; priffyrdd; diogelwch ar y ffyrdd; a theithio llesol

0300 200 **6314**

Andrew.Minnis@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Chloe Corbyn

Gwastraff; ynni; datgarboneiddio a newid hinsawdd; datblygu cynaliadwy; ansawdd aer; Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015'

0300 200 **6316**

Chloe.Corbyn@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Elfyn Henderson

Cynllunio defnydd tir; cynllunio pyrth, rheoliadau a rheoli adeiladu; coedwigaeth; ansawdd a chyflenwad dŵr; carthffosydd; llifogydd ac erydu arfordirol; a bwyd a diod

0300 200 **6317**

Elfyn.Henderson@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Katy Orford

Amaethyddiaeth; cadwraeth natur; iechyd a lles anifeiliaid; tirweddau dynodedig a mynediad

0300 200 **7174**

Katy.Orford@Cynulliad.Cymru

Swyddog Ymchwil Uwch

Emily Williams

Y môr a physgodfeydd; a'r amgylchedd

0300 200 **7350**

Emily.Williams@Cynulliad.Cymru

Swyddog Ymchwil Uwch

Lucy Morgan

Yr amgylchedd a thrafnidiaeth

0300 200 **7373**

Lucy.Morgan@Cynulliad.Cymru

Yr Uned Craffu Ariannol

Yn rhoi cyngor arbenigol ar gyllid a chyllidebau'r Cynulliad; datganoli cyllidol; cyllid llywodraeth leol; ac ystadegau cyffredinol, gan gynnwys dulliau a ffynonellau.

Arweinydd Tîm Ymchwil

Martin Jennings

 Craffu ar y gyllideb; cyllid a chost polisïau

 0300 200 **6306**

 Martin.Jennings@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Christian Tipples

 Trethiant a chyllid datganoledig

 0300 200 **7393**

 Christian.Tipples@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Helen Jones

 Craffu ar ddeddfwriaeth; cyllid addysg; ystadegau; arolygon a mapio

 0300 200 **6309**

 Helen.Jones@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Owen Holzinger

 Cyllid llywodraeth leol a chraffu ar y gyllideb

 0300 200 **7463**

 Owen.Holzinger@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Joanne McCarthy

 Gwerth am arian; craffu ar gyfrifon a dadansoddiad ariannol

 0300 200 **7179**

 Joanne.McCarthy@Cynulliad.Cymru

Dadansoddwr Data ac Ystadegau

Joe Wilkes

Delweddu data a dadansoddi ystadegol

0300 200 **7169**

Joe.Wilkes@Cynulliad.Cymru

Polisi Cymdeithasol ac Iechyd

Yn rhoi cyngor arbenigol ar bolisi iechyd a gwasanaethau iechyd; gofal cymdeithasol a gwasanaethau cymdeithasol; iechyd a llesiant plant; pobl hŷn; chwaraeon a hamdden; a diogelwch cymunedol.

Arweinydd Tîm Ymchwil

Sarah Hatherley

Iechyd a lles plant, plismona; a chyfiawnder troseddol

0300 200 **6318**

Sarah.Hatherley@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Philippa Watkins

Polisi iechyd a gwasanaethau iechyd

0300 200 **6320**

Philippa.Watkins@Cynulliad.Cymru

Uwch Swyddog Ymchwil

Amy Clifton

Gwasanaethau a pholisi gofal iechyd a gofal cymdeithasol; pobl hŷn

0300 200 **6322**

Amy.Clifton@Cynulliad.Cymru

Swyddog Ymchwil Uwch

Rebekah James

Iechyd; chwaraeon a hamdden

0300 200 **6321**

Rebekah.James@Cynulliad.Cymru

Y Llyfrgell

Yn cynnig gwasanaeth cyfeirio a gwybodaeth, gan gynnwys cyhoeddiadau swyddogol, papurau newydd, cyfnodolion, e-adnoddau a gwasanaethau monitro.

Pennaeth y Llyfrgell

Stephanie Wilson

Rheoli'r llyfrgell; y broses gynefino a hyfforddiant

0300 200 **6299**

Stephanie.Wilson@Cynulliad.Cymru

Rheolwr Gwasanaethau i Ddarllenwyr

Delyth Thomas

Gwasanaethau i ddarllenwyr; Advisernet; trafodion y Cynulliad a San Steffan

0300 200 **6326**

Delyth.Thomas@Cynulliad.Cymru

Llyfrgellydd Ymchwil

Gareth England

Catalog y llyfrgell; llyfryddiaeth y Cynulliad; a llinell amser digwyddiadau allweddol; dtSearch

0300 200 **6588**

Gareth.England@Cynulliad.Cymru

Llyfrgellydd Cyfreithiol

Matthew Davies

Adnoddau cyfreithiol; e-adnoddau; Newsstand; cyfnodolion, busnes San Steffan; gwybodaeth am gwmnïau a'r cyfryngau cymdeithasol

0300 200 **7549**

Matthew.Davies@Cynulliad.Cymru

Arbenigwr Gwybodaeth

Sian Davies

Archebu llyfrau; GRANTfinder; ffynonellau cyllid a gwybodaeth; benthychiadau rhwng llyfrgelloedd; a'r cyfryngau cymdeithasol

0300 200 **6325**

Sian.Davies@Cynulliad.Cymru

Arbenigwr Gwybodaeth

Tom Douch

Cyhoeddi gwaith ymchwil; datblygu'r rhyngwyd a'r fewnrwyd; datblygu cyfryngau cymdeithasol a'r blog.

0300 200 **6323**

Thomas.Douch@Cynulliad.Cymru

Cynghorwr Cysylltiadau Cwsmeriaid

Louise Streeter

Gwasanaeth cwsmeriaid; ymholiadau, benthyg llyfrau; adnewyddu llyfrau a phapurau newydd

0300 200 **7586**

Louise.Streeter@Cynulliad.Cymru
